

رویکرد و نگاه غالب شورای ششم بر پروژه‌های زیربنایی و بنیادین

حسن موحدیان

رئیس شورای اسلامی شهر مشهد مقدس

رویکرد و نگاه غالب شورای ششم و مدیریت شهری مشهد در این دوره، گذر از اقدامات مقطعی و تمرکز بر «پروژه‌های زیربنایی و بنیادین» بوده است. ما بر این باوریم که اداره کلانشهری چون مشهدالرضا^(ع) نیازمند یک نگاه عمیق آینده‌نگرانه است تا توسعه متوازن و پایدار برای سال‌های پیش‌رو تضمین شود. این آینده‌نگری، نه در قالب شعار، بلکه در شئون مختلف مدیریت شهری و در کف میدان عمل به منصفه ظهور رسیده است. یکی از جلوه‌های بارز این دوراندیشی در حوزه خدمات شهری و محیط زیست رقم خورد. در شرایطی که بحران آب یکی از چالش‌های جدی پیش‌روی کلانشهرهاست، با انعقاد قرارداد استراتژیک تأمین آب مورد نیاز برای آبیاری فضای سبز، دغدغه شهردار در این حوزه برای ۲۵ سال آینده برطرف کردیم.

در کنار این تضمین زیرساختی، با تلاش‌های صورت گرفته موفق شدیم سرانه فضای سبز شهری را یک متر افزایش داده و به رقم قابل توجه ۱۹.۳ مترمربع برسانیم. اما اوج این نگاه آینده‌نگرانه و بنیادین را باید در توسعه شبکه ریلی شهر مشهد (مترو) جستجو کرد. در این دوره، با وجود اینکه ساخت و تجهیز هر کیلومتر مترو نیازمند ۵۰ میلیون دلار هزینه است و درآمد‌های شهرداری نیز به شدت تحت تأثیر شرایط سخت اقتصادی روز قرار دارد، توسعه حمل و نقل ریلی لحظه‌ای متوقف نشد. تکمیل خط ۲ با بهره‌برداری از ایستگاه‌های اندشت و شهید فکوری، و مهم‌تر از آن، اتصال حرم مطهر رضوی به شبکه ریلی با افتتاح ایستگاه باب‌الجواد^(ع)، از دستاوردهای شیرین این دوره بود. امروز با افتخار اعلام می‌کنیم که مبادی ورودی شهر شامل پایانه‌های مسافربری، ایستگاه راه‌آهن و فرودگاه به شبکه مترو متصل شده‌اند و تا پایان این دوره

مدیریت شهری، عملیات حفاری تمامی خطوط چهارگانه مترو مشهد به اتمام خواهد رسید. این توسعه در حمل و نقل عمومی روی سطح نیز با قدرت دنبال شد. نوسازی گسترده ناوگان تاکسیرانی و خرید بیش از ۴۰۰ دستگاه اتوبوس جدید، گامی بلند در راستای افزایش کیفیت خدمات رسانی به زائران و مجاوران بود که مستقیماً به تشویق شهروندان برای استفاده از ناوگان عمومی و در نتیجه، کاهش آلودگی هوای شهری انجامد. همزمان با توسعه حمل و نقل عمومی، گره‌گشایی از ترافیک شهر با توسعه شبکه بزرگراهی و احداث تقاطع‌های غیرهمسطح در دستور کار قرار گرفت. آغاز عملیات عمرانی پروژه‌های کلانی چون تقاطع غیرهمسطح امام حسن^(ع)، تقاطع دوربرگردان‌های غیرهمسطح آیت الله هاشمی، تقاطع غیرهمسطح خیام و تقاطع شرقی ابوطالب نشان از یویایی عمرانی شهر دارد. هم‌چنین پروژه‌های حیاتی متعددی نظیر تقاطع غیرهمسطح انقلاب (و اتصال آن به خیابان امام خمینی و بلوار نماز)، بخشی از تقاطع شهید فهمیده و وزیرگذر آزادی به جانباز در این دوره تکمیل و تقدیم شهروندان شد.

ضرورت تسریع در اجرای طرح‌های زودبازده تا پایان دوره شورا

خلیل موحدی محصل

نایب رئیس شورای اسلامی شهر مشهد مقدس

خلیل موحدی با اشاره به عملکرد شورای ششم در حوزه مدیریت شهری، گفت: در این دوره تلاش شد رویکرد تازه‌ای در خدمت رسانی به شهروندان شکل بگیرد و تمرکز بیشتری بر مناطق کمتر برخوردار و حاشیه شهر و همچنین پروژه‌های عمرانی صورت گیرد. وی با بیان اینکه برخی پروژه‌های مهم شهری در دوره‌های گذشته باکندی یا توقف روبه‌رو شده بودند، افزود: یکی از موضوعات مهمی که در شورای ششم به آن توجه شد، تعیین تکلیف پروژه قطار شهری بود؛ پروژه‌ای

که در شورای پنجم عملاً متوقف شده بود و نیاز به پیگیری جدی برای ادامه مسیر داشت. موحدی ادامه داد: با برنامه ریزی و پیگیری‌های انجام شده در این دوره، روند اجرای پروژه قطار شهری دوباره فعال شد و در نهایت خط ۳ این پروژه به مرحله بهره‌برداری رسید. این اقدام یکی از دستاوردهای مهم شورای ششم در حوزه توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل شهری است. به گفته وی، برای اجرای این پروژه سرمایه‌گذاری در خورتوجهی صورت گرفته و در مجموع نزدیک به ۲۴ هزار میلیارد تومان برای تکمیل و بهره‌برداری از خط ۳ قطار شهری هزینه شده است. موحدی تأکید کرد: این

میزان سرمایه‌گذاری در حوزه حمل و نقل عمومی می‌تواند نقش مهمی در بهبود وضعیت تردد شهری، کاهش ترافیک و ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل عمومی برای شهروندان داشته باشد. وی همچنین با اشاره به آثار اجرای این پروژه افزود: بهره‌برداری از خط ۳ قطار شهری می‌تواند بخشی از عقب ماندگی‌ها و خسارت‌هایی را که در سال‌های گذشته در حوزه زیرساخت‌های شهری ایجاد شده بود، جبران کند و زمینه توسعه متوازن تر خدمات شهری را فراهم آورد. موحدی در ادامه بر لزوم تداوم روند خدمت رسانی در شهر تأکید کرد و گفت: با وجود اقداماتی که در این دوره انجام شده، همچنان نیاز است تلاش بیشتری برای اجرای پروژه‌های شهری صورت گیرد و از ظرفیت‌های موجود برای پیشبرد طرح‌های مختلف استفاده شود.

نقش آفرینی شوراها در پیوند مردم و مدیریت شهری

موسی الرضا حاجی بگلو

رئیس شورای عالی استان‌ها و سخنگوی شورای اسلامی شهر مشهد مقدس

بدون اتکا به ظرفیت شوراها و شبکه گسترده مدیریت محلی، امکان پذیر نبود. شبکه شوراها، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها در این دوره، نقش یک «سیستم توزیع شده تاب‌آوری» را ایفا کردند؛ سیستمی که با بهره‌گیری از شناخت دقیق جغرافیای انسانی و کالبدی، توانست مداخلات هدفمند و متناسب با شدت و نوع آسیب در هر منطقه راطراحی و اجرا کند. از مدیریت اسکان اضطراری و بازسازی تدریجی سکونتگاه‌های آسیب‌دیده، تا پایدارسازی خدمات حیاتی نظیر حمل و نقل، پسماند، بهداشت محیط و زیرساخت‌های شهری، مجموعه‌ای از اقدامات هماهنگ به اجرا درآمد که نشان دهنده بلوغ نسبی مدیریت محلی در مواجهه با بحران‌های مرکب است. با این حال، آنچه این سازوکار را به سطح اثربخشی رساند، نه صرفاً ظرفیت نهادی، بلکه «سرمايه اجتماعي فعال شده» بود. حضور مردم در صحنه، در قالب مشارکت‌های داوطلبانه، شبکه‌های محلی و پویای خودجوش، عملاً به تکمیل‌کننده زنجیره حکمرانی

تبدیل شد. در چنین الگویی، شهروندان از «مخاطب خدمت» به «شریک حکمرانی» ارتقا می‌یابند؛ تغییری پارادایمی که باید آن را یکی از دستاوردهای مهم این دوره تلقی کرد. شوراها در این میان، به واسطه جایگاه منحصر به فرد خود، نقش «تنظیم‌گر محلی» را ایفا کردند؛ تنظیمگری‌ای که هم در سطح سیاست‌گذاری خرد و هم در سطح تسهیلگری اجتماعی بروز یافت. اتخاذ تصمیمات سریع، بومی‌سازی سیاست‌های کلان و ایجاد هم‌افزایی میان دستگاه‌های اجرایی و کنشگران مردمی، از جمله کارکردهایی بود که شوراها را به یکی از کانون‌های نقل مدیریت بحران بدل ساخت. در سطح کلان‌ترین تجربه بار دیگر بر اهمیت «وحدت ملی به مثابه یک متغیر راهبردی» صحنه گذاشت. انسجام میان سطوح مختلف حکمرانی (از ملی تا محلی) و هم‌راستایی آن با اراده و مشارکت مردم، نشان داد که ظرفیت عبور از پیچیده‌ترین اوضاع، در گرو هم‌افزایی نهادی و اجتماعی است.